اخبار کوتاه

سرشماری‌ها ثبت محور انجام می‌شود

رئیس مرکز آمار ایران با تاکید بر اینکه آمار، ستون فقرات برنامه‌ریزی در کشور است گفت: در نظر داریم سرشماری‌های کشور را بر مبنای داده‌های ثبت‌محور انجام دهیم که صحیح‌تر و کم‌هزینه‌تر خواهد بود.

به گزارش پیام آشنا. «جواد حسین‌زاده» در مراسم روز ملی آمار و برنامه‌ریزی در محل سالن غدیر سازمان برنامه و بودجه گفت: آمار، ستون فقرات برنامه‌ریزی در کشور است و حکمرانی بدون داشتن آمار و اطلاعات درست و دقیق امکان‌پذیر نیست.

وی ادامه داد: داده‌ها و آمار از دارایی‌های ارزشمند دولت‌ها و سازمان‌ها به شمار می‌روند و نکته مهم کیفیت داده‌ها/ تحلیل‌پذیری آن است.

رئیس مرکز آمار ایران گفت: مدرن‌سازی نظام آماری کشور در دستور کار قرار دارد.

حسین‌زاده با اشاره به قانون آمار ایران و برنامه ملی آمار بیان کرد: در دنیا گزارش‌ها بر اساس مدل‌سازی به ویژه از سال ۲۰۱۰ به بعد استفاده می‌شود و همچنین شیوه آمارگیری ثبت‌محور مبنا قرار می‌گیرد، زیرا داده‌های ثبتی از کیفیت بالاتر برخوردار هستند.

وی افزود: در نظر داریم سرشماری‌های کشور را هم بر مبنای داده‌های ثبت‌محور انجام دهیم که هم صحیح‌تر و هم کم‌هزینه‌تر خواهد بود.

رئیس مرکز آمار ایران اضافه کرد: همه نقاط کشور را بر اساس نقشه‌برداری و آمارگیری شناسایی می‌کنیم.

به گفته حسین‌زاده اخیرا گزارش تورم مرداده‌ماه و شاخص قیمت مصرف‌کننده برای تصمیم‌گیری دولتمردان اعلام شده است.

وزیر راه: بلیت پروازهای جام جهانی دو هفته دیگر فروش می رسد

وزیر راه و شهرسازی تاکید کرد که مردم بلیت‌های حمل و نقل جام‌جهانی را با قیمت ۹۰ و ۱۰۰ میلیون نخرند و بلیت‌ها با قیمت بسیار ارزان‌تر، دو هفته قبل از شروع جام جهانی در سایت مربوطه توسط سازمان هواپیمایی قرار می‌گیرد.

به گزارش پیام آشنا. رستم قاسمی در حاشیه مراسم بهره‌برداری از ۴۱۳ دستگاه ناوگان تولید داخل و بازسازی‌شده به شبکه ریلی، در پاسخ به اینکه درباره توافق یا قطر برای بازی‌های جام‌جهانی اظهار کرد: روز گذشته با مسئولان قطری جلسه خوبی درباره حضور ایرانیان در جام جهانی داشتیم ما از هر فرودگاه کشور می‌توانیم به دوحه پرواز داشته باشیم، به‌خصوص از کیش که مسافران می‌توانند به کیش رفته و هواپیمای شاتل بین کیش و دوحه برقرار خواهیم کرد که مسافران و تماشاچیان بتوانند بازی را تماشا کنند و شب به کیش برگردند و به دلیل گرانی هتل‌های قطر می‌توانند در هر یک از شهرهای ایران اقامت داشته باشند.

وی ادامه داد: شنیده شده که بلیت‌هایی با قیمت ۹۰ و ۱۰۰ میلیون به فروش می‌رسد، تاکید می‌کنم که این بلیت‌ها را نخرند، ما توافق کردیم و بلیت‌ها بسیار ارزان است و دو هفته قبل از شروع جام جهانی در سایت مربوطه توسط سازمان هواپیمایی و قطر برلاین قرار می‌گیرد و قیمت آن هم همان زمان مشخص می‌شود.

مرغ و تخم مرغ گران نمی شود

معاون بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه کمبودی در عرضه مرغ و تخم‌مرغ نداریم، گفت: قیمت مرغ کماکان ۵۹ هزار و ۸۰۰ تومان است و افزایشی در قیمت مرغ و تخم‌مرغ نداریم.

به گزارش پیام آشنا. محسن شیراوند در یک گفت و گوی تلویزیونی اظهار کرد: کمبودی در زمینه تأمین نهاده‌های دامی جوجه‌ریزی و کنجاله سویا نداریم و کشور به لحاظ ذخایر راهبردی در شرایط مطلوبی قرار دارد.

وی افزود: حدود ۴۹ درصد تعهدات در زمینه تأمین نهاده‌های دامی محقق شده و مابقی تعهدات هم در حال اجراست و نهایتاً تا اوایل آبان ماه تمام تعهدات محقق می‌شود.

معاون بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی گفت: صنعت تخم‌مرغ در نیمه اول سال به دلیل کاهش تقاضا با کمترین سود و یا حتی ضرر کار کرد. شیراوند تصریح کرد: سودهی صنعت تخم‌مرغ با افزایش مصرف در نیمه دوم سال همراه است چرا که همیشه شاهد افزایش قیمت‌های در نیمه دوم سال بوده ایم.

معاون بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی گفت: امیدواریم در هفته پیش رو با اتحاد به‌های این حوزه به توافقاتی برسیم و بتوانیم هزینه تمام‌شده تولید را در ابتدای زنجیره کاهش دهیم تا در انتهای زنجیره قیمت برای مصرف‌کننده ثابت بماند و افزایشی نداشته باشد.

وی با بیان اینکه قیمت مرغ کماکان ۵۹ هزار و ۸۰۰ تومان است، افزود: افزایشی در قیمت مرغ و تخم‌مرغ نداریم.

شیراوند با اشاره به بازار برنج اظهار کرد: هم‌اکنون در خصوص برنج وارد بحث قیمت‌گذاری نشده‌ایم و در حال رصد بازار هستیم.

معاون بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی گفت: سیاست وزارت جهاد کشاورزی در حوزه مصرف‌کننده ثبات قیمت و در حوزه تولیدکننده کمک حداکثری به توسعه و رونق هر چه بیشتر تولید است.

بورس

استمرار مفاد بسته حمایتی دولت از بورس برای سال آینده

سازمان بورس و اوراق بهادار از استمرار مفاد بسته حمایتی دولت از بورس در سال آینده خبر داد و اعلام کرد: دیروز جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت با هدف بررسی راهکارهای حمایت از بازار سرمایه و تقویت حاکمیت شرکتی برگزار شد.

به گزارش پیام آشنا. روابط عمومی سازمان بورس و اوراق بهادار در نوبتی نوشت: در جلسه کمیته تخصصی ستاد هماهنگی اقتصادی دولت با حضور نمایندگان دستگاه‌های اقتصادی، معاون اقتصادی رئیس جمهور اعلام کرد مفاد بسته حمایتی از بورس که بهمن ماه سال گذشته مصوب شد، در سال آتی نیز حفظ و استمرار یابد. براساس گزارش سازمان بورس، دیروز جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت با حضور نمایندگان سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی، مرکز پژوهش‌های مجلس، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت اقتصاد و... با هدف بررسی راهکارهای حمایت از بازار سرمایه و تقویت حاکمیت شرکتی برگزار شد. در جلسه کمیته تخصصی ستاد هماهنگی اقتصادی دولت با حضور نمایندگان دستگاه‌های اقتصادی بخشی از بسته سیاستی دولت جهت حمایت از بازار سرمایه با محوریت تقویت حاکمیت شرکتی بررسی و همچنین ضرورت اصلاح روابط دولت و صندوق‌های بازنشستگی با شرکت‌ها مطرح شد. همچنین محسن رضایی، معاون اقتصادی رئیس جمهور اعلام کرد مفاد بسته حمایتی که بهمن ماه سال گذشته مصوب شد، در سال آتی نیز حفظ و استمرار یابد. همچنین مقرر شد با پیگیری در دولت برخی بندهای مصوب پیشین همچون واریز بخشی از منابع صندوق توسعه ملی و مالیات نفل و انتقال به صندوق تثبیت طبق برنامه زمانی روشن شود.

میر کاظمی اعلام کرد:

نقدینگی به بیش از ۵۰۰۰ هزار میلیارد تومان رسید

به گزارش پیام آشنا. مسعود میرکاظمی دیروز در مراسم روز ملی آمار با اشاره به اهمیت ویژه برنامه ریزی و دانشمن آمار اطلاعات دقیق و درست در سیاست گذاری و مدیریت کشور اظهار کرد: آمار از اهمیت ویژه‌ای برای سیاست گذاری برخوردار است و برنامه ریزی اساسا بدون اطلاعات دقیق امکان پذیر نیست.

وی اضافه کرد: وقتی بیش از ۵۰۰۰ هست (هزار میلیارد تومان) نقدینگی در کشور وجود دارد باید آن را مدیریت کنیم تا اتفاقات خوبی را شاهد باشیم. در حال حاضر حدود ۲۷ میلیارد دلار سرمایه گذاری در بخش نفت و گاز را از طریق کنسرسیوم از بخش‌های خصوصی و دولتی برنامه ریزی کردمایم که منجر به عقد قرارداد شده و معتقد هستیم این سرمایه گذاری باید تا بیش از ۸۰ میلیارد دلار افزایش پیدا کند.

رئیس سازمان برنامه و بودجه از سرمایه گذاری ۲۷ میلیارد دلاری در حوزه نفت و گاز خبر داد و گفت: وقتی که نقدینگی در کشور به بیش از ۵۰۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده است باید آن را مدیریت کنیم تا اتفاقات خوبی رخ دهد.

رئیس سازمان برنامه و بودجه ادامه داد: انجام چنین کارهایی نیاز به برنامه ریزی دارد و باید کشور را به جای بودجه محوری به سمت برنامه محوری سوق دهیم و مدیران و دستگاههای مختلف به جای آنکه به دنبال بودجه باشند باید بیش از نیمی از وقت خود را صرف برنامه‌ریزی کنند.

میرکاظمی با بیان این‌که آمار می‌تواند در تدوین عملکرد و نتایج یک برنامه نقش موثری داشته باشد، اظهار کرد: شخصا در زمان تدوین لایحه بودجه از مرکز آمار هم اشخاصی را دعوت کردم اما برخی نسبت به این مساله اعتراض کردند و گفتند چرا مرکز آمار باید در این جلسات حضور داشته باشد. اما سوال اینجاست که مگر می‌شود بدون مرکز آمار برنامه ریزی انجام داد؟! یا صرفا اداره کردن و تخصیص منابع کفایت می‌کند.

وی اشاکید کرد: این که می‌گوییم قرار است به رشد اقتصادی هشت درصد برسیم آیا بدون برنامه ریزی امکان دارد؟ پاسخ این است که به هیچ وجه امکان پذیر نیست. اساسا آمار و اطلاعات درست و دقیق کمک می‌کند که ضعف‌ها را برطرف و جبران کنیم و اگر نقاط قوتی هست آنها را تقویت کنیم.

رئیس سازمان برنامه و بودجه با اشاره به برنامه ریزی برای تدوین لایحه بودجه سال آینده و برنامه هفتم توسعه ادامه داد: مرکز آمار می‌تواند کمک شایانی به مجموعه دولت در حوزه تدوین لایحه بودجه و برنامه هفتم توسعه کند. همچنین برای رسیدن به ثبات اقتصادی، رشد اقتصادی، اشتغالزایی و سرمایه گذاری حتما به آمارها و اطلاعات دقیق مرکز ملی آمار نیاز داریم.

حال وخیم سدهای کشور

آمار دفتر اطلاعات و داده‌های آب کشور نشان می‌دهد با سپری شدن ۳۰ روز از سال آبی (۱۴۰۲-۱۴۰۱) میزان حجم آب در مخازن سدهای کشور حدود ۱۸.۱۲ میلیارد مترمکعب بوده و شاهد کاهش ۱۴ درصدی ورودی به مخازن نسبت به سال گذشته هستیم.

به گزارش پیام آشنا. کشور در سال آبی ۹۹ - ۱۴۰۰ رتبه سوم خشکسالی را در طول ۵۰ سال گذشته و سال آبی ۱۴۰۰ - ۱۴۰۱ که شهریورماه به پایان رسید رتبه یازدهم خشکسالی را داشته است. این درحالی است که طبق پیش‌بینی سازمان هواشناسی بارندگی‌های امسال نسبت به شرایط نرمال ۷۰ درصد کاهش داشته و میزان بارش‌های پاییز ۵۰ درصد کمتر از شرایط نرمال خواهد بود.وضعیت بارندگی مهرماه نشان می‌دهد که پیش‌بینی‌ها تقریبا درست بوده است. آمارها نشان می‌دهد که از ابتدای سال آبی جدید تا ۲۴ مهرماه میزان بارندگی در کشور ایران به طور میانگین در حدود ۸ میلی متر بوده. این در حالی است که میزان بارندگی بلندمدت در همین تاریخ در حدود ۴۸ میلی متر بوده است. علاوه بر کاهش بارندگی طی سال‌های اخیر و سال آبی جاری اطلاعات آب و هوایی نشان می‌دهد که میانگین دما در مهرماه جاری در اکثر استان‌های کشور از میانگین بلندمدت بیشتر بود و در کل کشور در حدود ۲ درجه سانتی گراد دمای میانگین در روز ۲۴ مهرماه از میانگین بلندمدت مشابه بیشتر بوده است. بررسی وضعیت ورودی سدهای کشور نشان می‌دهد ورودی به مخازن در سال آبی جاری به ۸۳۰ میلیون متر مکعب رسیده که نسبت به مدت مشابه سال آبی گذشته ۱۴ درصد کاهش دارد. همچنین میزان پرشدگی سد زاینده‌رود در استان اصفهان، سدهای استان تهران، سدهای استان خوزستان و سدهای حوضه آبریز دریاچه ارومیه در شرایط فعلی به ترتیب حدود ۱۱ درصد، ۱۹ درصد، ۴۳ درصد و ۲۰ درصد است. ذخایر مخازن سدهای تهران نیز در حدود ۳۶۱ میلیون مترمکعب است درحالی که در سال گذشته در همین تاریخ حجم ذخایر سدهای تهران در حدود ۴۴۱ میلیون مترمکعب بوده که نشان دهنده کاهش حدود ۱۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل است.

عقاب‌نشین:

با دلالی زمین در شهرک‌های صنعتی البرز قاطعانه برخورد می کنیم

مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان البرز گفت: دلالی زمین در شهرک‌های صنعتی، رسیدت نداشته و با افراد سودجو در این زمینه برخورد شدید می‌شود.

به گزارش پیام آشنا. حمیدرضا عقاب نشین با اعلام این خبر عنوان کرد: در راستای حمایت از صنعتگران، کارآفرینان و تولیدکنندگان واقعی با هر فردی که داخل شهرک‌های صنعتی استان البرز اقدام به دلالی، خرید یا فروش اراضی صنعتی نماید؛ با همراهی و همکاری دستگاه قضا و سایر دستگاه‌های نظارتی، برخورد جدی خواهد شد. وی بیان کرد: انتقال زمین صنعتی به سرمایه گذار جدید در صورت پیشرفت فیزیکی مناسب، نصب سوله، دیوارکشی و تکمیل سالن تولید پس از طی کردن پروسه قانونی و رعایت دقیق ضوابط و مقررات فقط در شرکت شهرک‌های صنعتی استان البرز، امکان پذیر است. مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان البرز تصریح کرد: برای بازیس گیری اراضی تحت اختیار صنعتی آغاز نکرده اند در صورت دادن تعهد محضری و ارائه برنامه زمان بندی به شرکت شهرک‌های صنعتی استان البرز- برای مدتی محدود- به ایشان مهلت داده می‌شود تا بسته به نوع طرح و زمان‌بندی مربوطه، عملیات اجرایی واحد را به اتمام برسانند؛ البته در صورت سپری شدن زمان تعیین شده و عدم ایفای تعهدات، روند فسخ قرارداد با جدیت در دستور کار قرار خواهد گرفت.

شدن آن اقدام نکنند قرارداد آنها فسخ شده و حتی در صورت نیاز برای باز پس گیری زمین‌ها، طرف‌های قرارداد با این شرکت به مراجع قضایی معرفی می‌شوند.

وی افزود: در راستای همکاری با صنعتگرانی که بنا به دلایلی موجه، روند ساخت و ساز خود را در اراضی صنعتی آغاز نکرده اند در صورت دادن تعهد محضری و ارائه برنامه زمان بندی به شرکت شهرک‌های صنعتی استان البرز- برای مدتی محدود- به ایشان مهلت داده می‌شود تا بسته به نوع طرح و زمان‌بندی مربوطه، عملیات اجرایی واحد را به اتمام برسانند؛ البته در صورت سپری شدن زمان تعیین شده و عدم ایفای تعهدات، روند فسخ قرارداد با جدیت در دستور کار قرار خواهد گرفت.

درخواست معاون وزیر کار از کارفرمایان:

اطلاعات کارگران را در سامانه پایش کار وارد کنید

معاون وزیر کار از ثبت اطلاعات ۵۰۰ کارگاه در سامانه ملی پایش کار خبر داد و از همه واحدهای مشمول قانون کار و کارفرمایان خواست تا اطلاعات مربوط به کارگران و بنگاه خود را در این سامانه به ثبت برسانند.

به گزارش پیام آشنا: اسفند سال گذشته از سامانه ملی پایش کار در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی رونمایی شد. این سامانه اهداف متعددی را دنبال می کرد که ارتقای بهره‌وری و پایداری مشاغل، صیانت از نیروهای کار و جلوگیری از حوادث ناشی از کار از جمله آنها به شمار می رود. با استفاده از این سامانه اطلاعات مربوط به تشکیل کمیته‌های حفاظت فنی و بهداشت کار، اجرای طبقه‌بندی مشاغل و ساماندهی تشکل‌های کارگری در بنگاه‌ها و واحدهای تولیدی در قالب خواهظهای کارفرمایان در اختیار وزارت کار قرار می‌گیرد تا در تصمیم سازی‌های مربوط به جامعه کار و تولید به کار گرفته شود. از مزیتهای سامانه، تسهیل در ورود به بودن اخذ کد کاربری و رمز ورود است که صرفا از طریق ثبت کد کارگاهی صورت می پذیرد.

علی حسین رعیتی فرد- معاون روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - در روزهای گذشته جزییات بیشتری از عملکرد سامانه ملی پایش کار ارائه کرد.

وی از ثبت اطلاعات ۵۰۰ کارگاه در سامانه خبر داد اما عدد را نسبت به وجود یک میلیون کارگاه در کشور ناچیز دانست. سامانه پایش کار پس از ۴ ماه فعالیت آزمایشی اکنون به شکل رسمی آغاز به کار کرده و در حال حاضر امکان ثبت اطلاعات کارگاههای تولیدی مشمول قانون کار را دارد. با توجه به آنکه تا پیش از این آماری از وضعیت بنگاه‌ها و نیروهای کار آن و پیگیری مطالبات صنفی آنها در اختیار نبود، باراه‌اندازی سامانه ملی پایش کار می‌توان امیدوار بود که اطلاعات مربوط به کارگران، وضعیت حقوق و دستمزد، طبقه‌بندی مشاغل،رعایت ایمنی و بهداشت محیط کار، پایداری مشاغل وصیانت از نیروهای کار و انطباط کاری در واحدها با سهولت بیشتر گردآوری شده و در برنامه ریزی‌ها و تصمیم‌گیری های مربوطه مورد استفاده قرار گیرد.

سامانه ملی پایش کار به نشانی http://payeshkar.mcls.gov.ir در پنگاه وزارت کار بارگذاری شده و کارفرمایان با ارائه کد کارگاهی می‌توانند وارد سامانه شوند و اطلاعات خواسته شده را ارائه دهند.

آگهی مناقصه عمومی از طریق سامانه ستاد (نوبت دوم)

شهرداری فردیس در نظر دارد پروژه ذیل را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به متقاضیان شرکت های واجد شرایط به شرح ذیل واگذار نماید لذا متقاضیان می توانند از تاریخ انتشار آگهی (چاپ اول) تا ساعت ۱۴:۰۰ روز سه شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۳ جهت خرید اسناد مناقصه به سامانه الکترونیک دولت (ستاد) مراجعه نمایند.

۱- مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال به عنوان هزینه خرید اسناد می بایست به حساب ۴۰۰۸۱۹۶۸۸۶۴۵ به نام شهرداری فردیس از طریق سامانه الکترونیک دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir واریز گردد.

۲- شرکت کنندگان می بایست نسبت به تحویل (صرفا پاکت الف) اصل ضمانت نامه یا فیش واریز نقدی به شماره حساب ۱۰۰۸۲۳۰۰۴۱۳۹ تا پایان وقت اداری ساعت ۱۴:۳۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۴ روز شنبه به آدرس فردیس- بلوار تهرانی مقدم نرسیده به چهار راه فرگاز- دبیر خانه شهرداری مرکزی فردیس طبقه منفی یک اقدام نمایند و هم زمان پاکات الف- ب و ج در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد ایران) بارگذاری نمایند.

۳- در صورت بروز هر گونه تناقض در موارد مندرج در آگهی با سامانه ستاد، ملاک عمل سامانه ستاد خواهد بود.

۴- پیشنهادات رسیده ظرف مدت ۷۲ ساعت در کمیسیون عالی معاملات شهرداری فردیس مطرح و پس از بررسی و کنترل برنده مناقصه اعلام خواهد شد.

۵- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۶۶۵۸۱۱۱-۰۲۶ داخلی ۱۵۸ تماس نمایید. شناسه آگهی: ۱۳۸۸۸۲۰

نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۷/۲۵ (دو شنبه)

نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۸/۰۲ (دوشنبه)

ردیف	شرح عملیات	بر آورد مبلغ ریالی پروژه	مبلغ سپرده شرکت در مناقصه به ریال	محل اجرا	حداقل رتبه لازم	اعتبار مالی	مدت
۱	احداث و تجهیز پارک های محله ای منطقه دو (بوستان وحدت) شماره فراخوان ۲۰۰۱-۰۵-۲۸۸۰۰۰۰۸۸	۶۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۳/۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰	منطقه دو	۵ راه و ترابری یا ۵ ابنیه + گواهینامه صلاحیت ایمنی + سوابق کاری مرتبط (اراءه رزومه الزامی است)	۱۰۰ درصد نقد	۹ ماه
۲	احیا و تجهیز پارکهای فرسوده (احداث پارک ریل مترو که) شماره فراخوان ۲۰۰۱-۰۵-۲۸۸۰۰۰۰۸۹	۶۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰			۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال نقد الباقی تهاتر	۹ ماه
۳	پیاده رو سازی معابر منطقه یک (تجدید) شماره فراخوان ۲۰۰۱-۰۵-۲۸۸۰۰۰۰۹۰	۲۲/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱/۱۲۵/۰۰۰/۰۰۰	منطقه یک		۵۰ درصد نقد و ۵۰ درصد تهاتر	۹۰ روز
۴	بازسازی خودروهای عمانی آتش نشانی (سبک، سنگین، نیمه سنگین) شماره فراخوان ۲۰۰۱-۰۵-۲۸۸۰۰۰۰۹۱	۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	منطقه دو	شرکتها با اساسنامه مرتبط و یا پروانه بهره برداری مرتبط با گواهی نمایندگی مجاز + سوابق کاری مرتبط (اراءه رزومه الزامی است)	۱۰۰ درصد نقد	۴ ماه
۵	پروژه بهسازی و زیرسازی معابر و خیابان های منطقه سپیدشت (تجدید) ۲۰۰۱-۰۵-۲۸۸۰۰۰۰۹۳	۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	منطقه دو	از محل اعتبارات وجوه موضوع جزء ۱ و ۲ و بند ب ماده ۶ قانون ششم توسعه کشور و از محل مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰		۵ ماه

شهرداری فردیس

یادداشت

بانکداری به روایت نوبلیست‌ها (بخش اول)

بانک‌ها از عجیب‌ترین پدیده‌های دنیای مدرن هستند. زمانی که خوب کار می‌کنند به سبقی مطلع «استان دوشهر»، رقیزندگان بهترین روزگارند و در بزنگاه بحران‌های مالی، جغدهای شوم نحس‌ترین ایام؛ در سال‌های ثبات، پرچم رشد و سرمایه‌گذاری را بر تارک اقتصادها می‌افرازند، ولی در کسری از زمان، هر آنچه را که برای اقتصاد به ارمغان آورده‌اند، در بحران بانکی می‌بازند و سپرده‌گذاران را به خاک سیاه می‌نشانند. مدیران بانکی که در شکوفایی‌های اقتصادی در کنار سیاستمداران سرمست از رونق، فخر می‌فروشند و بهار امید را نوید می‌دهند، در رکود و کسادی مظنونان همیشگی شکست و فلاکت هستند و نوحه‌سرایان خزان و حرمان. بانک‌ها در عصر تعادل و ثبات، مظهر آرامش، اطمینان و اقتدارند و در دوران بحران، آینه تمام‌نمای بی‌اعتمادی، هراس و زوال. به راستی این نهادهای انسان‌ساخت و این کیمیاگران دنیای مدرن چه می‌کنند که حتی اقتصاددانان و متخصصان فاینس هم گاه سر از کار آنها درنمی‌آورند. چه چیزی شکوفایی و پیشرفت را در سرشت بانکداری، همزاد زمندی و بحران کرده است؟

به رغم گذشت سده‌ها از تاسیس نخستین بانک، بانکداری هنوز آن‌قدر ناشناخته و کارکرد بانک‌ها در فراز و فرود اقتصادها آن‌قدر باهمیت است که آکادمی سلطنتی علوم سوئد در سال ۲۰۲۲، بن برنانکی، دالگلاس دایموند و فیلیپ دیبویگ را به خاطر ارتقای فهم ما از نقش بانک‌ها، به‌خصوص در بحران‌های مالی، شایسته دریافت جایزه نوبل اقتصاد دانست. این سه اقتصاددان برجسته در تحقیقات خود نشان دادند که چرا اتخاذ تدابیر احتیاطی در دوران ثبات و آرامش، برای جلوگیری از فروریزی بانک‌ها در دوران بی‌ثباتی بایسته است و چرا فیصله بانک‌های ناملائم پیش از ورشکستگی یا توقف عملیات بانکی در بحران‌های بانکی، ضروری ولی بسیار پرهزینه است.

وقتی باد مساعد می‌وزد و اقتصاد در رونق است، بانک‌ها با سهل‌گیری در اعطای اعتبار، اوضاع اقتصاد را خوش‌بینانه‌تر از متغیرهای بنیادین نشان می‌دهند. در مقابل، وقتی اقتصاد در سراشیبی رکود می‌افتد، بانک‌ها با سختگیری در ارزیابی وثایق و اعطای تسهیلات، رکود را عمیق‌تر و طولانی‌تر می‌کنند. هرچند اثر رکود بر تخریب ترازنامه بانک‌ها تا قبل از تحقیقات برنانکی معلوم بود اما نقش برجسته او و مستندسازی کفال اعتباری برای تقویت چرخه‌های اقتصادی و اهمیت سیاستگذاری برای کنترل رفتار هم‌چرخای بانک‌هاست. سازوکاری که بعدها در توضیح اثرگذاری سیکل‌های اعتباری بر سیکل‌های تجاری، اما «شتاب‌دهنده مالی» نامیده شد. دایموند و دیبویگ نشان دادند که کالبدشکافی پس‌انداز‌های کوچک به نیازهای سرمایه‌گذاری و تبدیل سرسید منابع کوتاه‌مدت به مصارف بلندمدت، سازوکاری کارآ اما شکننده در برابر بانک‌گریزی است. دایموند نشان داد که نیابت بانک‌ها از سپرده‌گذاران در نظارت بر پروژه‌ها، سازوکاری کارآمد برای تجهیز منابع پروژه‌های ریسکی و پربازده است.

هرچند قدمت نهادهای مالی به هزاران سال می‌رسد، تا قبل از تحقیقات برنانکی، دایموند و دیبویگ در کمعیق و همه‌جانبه‌ای از علت وجود و بقای بانک‌ها به شکل فعلی، نقشی که در اقتصاد مدرن ایفا می‌کنند، علت شکنندگی ذاتی بانک‌ها، میزان اثربخشی سازوکارهای کنترلی برای پیشگیری از وقوع بحران‌ها یا کاهش هزینه آنها پس از وقوع، سازوکار انتشار هراس بانکی و چارچوب تحلیلی اندازه‌گیری هزینه بحران‌های بانکی وجود نداشت. تحقیقات این سه اقتصاددان، قطعات پازل بانکداری را چنان کنار هم چید که آنها را شایسته نوبل ۲۰۲۲ اقتصاد کرد. برنانکی، دایموند و دیبویگ نشان دادند که نقش بانک‌ها در تجهیز منابع سپس‌اندازی و تخصیص آنها به شایسته‌ترین نیازهای سرمایه‌گذاری بسیار مفید و تقریبا بی‌بدیل است؛ اما به همان میزان شکنندگی اقتصاد در برابر بانک‌گریزی بالا می‌برد.

بانک‌ها به میزانی که در اقتصاد مفیدند، در برابر بی‌ثباتی و ریزش اعتماد عمومی شکننده و نیازمند مقررات‌گذاری و نظارت هستند. آنها یکی از کارآمدترین سازوکارهای انسان‌ساخت برای اندازه‌گیری و مدیریت ریسک‌های بخش واقعی‌اند؛ اما خود ریسک‌های جدیدی به اقتصاد تحمیل می‌کنند. اهمیت فعالیت بانک‌ها در اقتصاد مدرن برای بهره‌وری و رشد بخش واقعی، فراتر از تامین مالی، ارزیابی، اعتبارسنجی و غربال پروژه‌ها و انضباط‌بخشی در مدیریت فعالیت‌های سرمایه‌گذاری است. تحقیقات برندگان نوبل اقتصاد در سال جاری درک سازوکار مکمل و کلیدی در بانکداری را برای بشریت به ارمغان آورد: ۱) بانکداری در ذات خود شکننده است؟ ۲) بانک‌ها می‌توانند سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی را افزایش دهند و ۳) رشد سرمایه‌محور و شکنندگی بخش مالی، همزاد یکدیگرند. توضیح این سه نقش در ادامه می‌آید.

مردم درآمد خود را در بانک سپرده‌گذاری می‌کنند تا هر وقت اراده کردند، اجناس موردنیازشان را بخرند یا صورت‌حساب و بدهی‌هایشان را بپردازند. لازمه چنین قابلیتی نقدشوندگی سپرده‌های بانکی است. هرچند لازم است سپرده‌ها برای برداشت ونقدشدن آماده باشند، بسیار غیرمحتمل است که همه سپرده‌گذاران آنها را همزمان نقد کنند. بنا به این پیش‌فرض، بانک‌ها سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت را از سپرده‌های کوتاه‌مدت تامین می‌کنند. آنها نیازهای نقدینگی پس‌اندازکنندگان و وام‌گیرندگان را یک جا برآورده می‌کنند. سپرده‌گذاران قادر به نقد کردن سپرده‌ها متناسب با الگوی پرداختشان و سرمایه‌گذاران از تامین منابع بلندمدت برای پوشش هزینه‌های سرمایه‌هایشان مطمئن می‌شوند.

برای آنکه بانک‌ها صاحبان درآمد را تشویق به نگه‌داری پس‌انداز خود در بانک کنند، به سپرده‌ها سود می‌دهند. اعطای سود جذاب، سپرده‌گذاران را ترغیب به نگهداری طولانی‌تر پس‌انداز خود در بانک می‌کند. منبع تامین سود سپرده، درآمد ناشی از وام‌دهی است. تبدیل سپرده‌های کوتاه‌مدت به وام‌های بلندمدت، فعالیتی درآمدزا ولی ذاتا ریسکی است. سپرده‌ها در معرض برداشت هستند، ولی وام‌ها را نمی‌توان فراخواند. در روزگار ثبات اقتصادی و آرامش اجتماعی و تا زمانی که بانک‌ها مورد اعتمادند، سپرده‌گذاران سهم کوچکی از پس‌انداز خود را به صورت نقد نگهداری می‌کنند؛ اما زمانی که اقتصاد بی‌ثبات و اجتماع ناآرام شود یا مردم گمان کنند بانک‌ها ناتوان از بازپرداخت سپرده‌هایشان هستند، هجوم برای نقدکردن سپرده‌ها آغاز می‌شود. این آغاز، پایان ندارد و ممکن است بانک‌های سالم راهم به ورشکستگی بکشاند.

دکتر فرهاد نیلی
اقتصاددان
Alborz.payam@gmail.com